

Szabadegyetemek, munkásakadémiák

Az ismeretterjesztés elmúlt évadjában Csongrád megyében először szervezett szabadegyetemi rendszer — vidéki viszonylatban — a legnagyobb szekciójú volt az országban. Tagozatlanul csupán a budapesti József Attila Szabadegyetem már tradíciókkal rendelkező apparátusa előzte meg. A TIT több megyei szervezete is érdeklődött ennek a kétségelentül modernebb ismeretterjesztési formának szervezési problémáiról, mikéntjéről, s az új szezonra amolyan mintának tekintik az itteni szabadegyetemi rendszert. Megyénkben Szegeden és Csongrádon működött leg több szekció, s az 1966—67-es évadban a leginkább bevált tagozatokat a megye más területén is — elsősorban Hódmezővásárhelyen — megszerkezük. Ilyen „bevált” széleskörű érdeklődéssel kísért stúdiók voltak a biológiai-, földrajzi-, közgazdasági-, az újszerű kibernetikai, valamint a Századunk művészete szabadegyetemek.

Bérleti rendszer

Mi is ez a szabadegyetem? Egységes tematika szerint dolgozó, hat-tizenkét előadással álló sorozat, ahol neves szakemberek, átlagosan az érettségizettek színvonalához mért előadásokat tartanak. Megyénkben az elmúlt szezonban zömmel fővárosi előadók jártak — szám szerint 130-an. Valamennyi szabadegyetemi tagozatra bérleteket és jegyeket bocsátottak ki, mégis nagy sikerűk volt. Sőt! Dr. Jakucs László Olaszországról szóló színes útiélményét tett ház előtt kellett megismételni, s a biológiai szekció programjai is rendszerint zsúfolt teremben zajlottak. A közgazdasági szabadegyetemre 146 bérlet kelt el! A kezdeti sikerek további szervezésre buzdítanak az új évadra. Létrejött a szabadegyetemi tanács, mely a közeljövőben összehívja a végső programot — hangsúlyozottan természettudományos profilal. A tervek szerint biológiai, földrajzi, műszaki-művészeti, jogi, közgazdasági, kibernetikai, valamint ideai újdonságként egészségügyi és történelmi szekciókat indítanak. A századunk művészete sorozatban — az elmúlt évad tapasztalatainak okyva —, az alaposság igényével különkülön 6—8 előadásban szervezik meg az irodalmi, képzőművészeti és zenei tagozatokat. A tavasszal alakult hadtudományi szakosztály hadtörténelmi és haditechnikai előadásorozatát készít elő, a nemzetközi szakosztály pedig — külpolitikai szabadegyetem címmel — állandóbb külpolitikai tényezőkké, problémáikká foglalkozik.

zük majd. A tsz-ek vezetői részére változatlanul meghirdetik az agráregyetemi sorozatot, s külön szerveznek szekciót a tsz-jogászoknak. Még horgász szabadegyetemről is hallottunk, melyet a biológiai tagozat mellé terveznek.

Művelődési otthonokkal közösen

Ezeket a szabadegyetemi előadásokat — a tavaly bevált gyakorlat szerint — részben a művelődési otthonokkal közösen rendezik. A TIT előadókat, a művelődési ház termet biztosít. Így mutatja majd be a nyugdíjas művelődési otthonban hat előadásból álló sorozat a Szovjetunió tájait, népeit és azok életét, s előrehaladott tárgyalások folynak egy városunk irodalomtörténetének keresztmetszetét nyújtó szekcióról a Móra Ferenc Művelődési Otthonban.

Az ismeretterjesztésnek lényegében hasonló formáját jelenti a munkásakadémia. Lényege: az előadásoknak legalább kétharmad részét azonos témakörből választják. A többi alkalommal ezt kiegészítő, esetleg a szélesebb érdeklődésre számot tartó referátumok hangzanak el. A vezérfonal lehet szakmai jellegű, de az általános műveltséggel és világnézeti neveléssel kapcsolatos is. Az elmúlt szezonban például az Ingatlankezelő Vállalat az utóbbi két évtized történelméről, a textilműveletről pedig az újonnan használatba vett műszerekről és eljárásokról szervezett élénk érdeklődéssel kísért munkásakadémiai. Ez az ismeretterjesztési forma szinte kizárólag csak üzemekben és ktsz-ekben valósítható meg. Művelődési otthonok nem vállalták. Így is éveken keresztül csupán nagyobb üzemekben, „egyszerű” TIT előadások formájában lehetett valamely hasonló szervezést, hiszen az előírásoknak megfelelően a munkásakadémia-sorozatnak legalább tíz előadásra kell terjednie. Az 1965—66-es évadban azonban szép eredmények születtek a munkásakadémia-formátumú ismeretterjesztésben. Az említett textilműveletről például hosszú évek óta pangott a szervezés, s a tavaly először indított előadások mindjárt ebben az akadémiaformában hangzottak el.

Új lehetőségek

Az új évad programjának szervezése — a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat és a Szakszervezetek Országos Tanácsa megegyezése alapján — most folyik. Az üzemek és a TIT kölcsönösen keresik egymást — ami önmagában véve is eredmény-

hiszen a múltban jobbára csak a társulat emberei köpögtették a gyárak ajtáján. Az ilyen alapállásból induló szervezés aztán sok visszasszággal járt, az üzemek rendszerint erőteljesebben érezték az előadások forszírozását. Gyakran csak alkalomra vártak — valamely előadó betegségére, vagy más alkalommal történő távollmaradására —, hogy lemondhassák az egész sorozatot. Most új lehetőséget kínálunk a szocialista brigádok kulturális felajánlásaival. Ezen a címen még nagyobb perspektívája is lehet a munkásakadémia. A programot a TIT és az üzemek megállapodása szerint alakítják. Hasznos munkát végezhetnek az üzemekben közelmúltban alakult oktatási bizottságok is, melyek koordinálják munkahelyeiken a belső szervezést. Azok a szakszervezetek pedig — a vasutas és élelmiszeripari dolgozók szakszervezete —, melyek a múltban is kitűnő szervezéssel biztosították a munkásakadémia sikerét, remélhetőleg hasznos tanulsággal szolgálnak majd mások számára.

Nikolényi István

Szegediek a vasas színjatszón fesztiválon

(Tudósítónktól). November 5-én mutatkozik be a szegedi DÁV színjatszón együttese Salgótarjánban az első országos Vasas Munkás Színjatszón Fesztiválon. Csehov: Háztűznéző című egyfelvonásosát és Füsi József: A certaldoi vásári című, Boccaccio elbeszéléséből készült zenés vígjátékát adják elő. Az október 1-től november 12-ig tartó fesztivál intéző bizottságának vezetője, Kovács József így tájékoztatót a programról:

— Tizenegyet színjatszón csoport hét héten keresztül 13 egész estét betöltő műsort ad. Az öttagú zsűri elnöke Keleti István, a Népművelési Intézet munkatársa lesz. A bemutatók helye az acélarúgyári- illetve a Nógrád megyei József Attila művelődési ház, Mintegy 600 résztvevőre számítnak. A fesztivál ideje alatt számos kiállítás is nyitunk Salgótarjánban. Ezek közül kiemelkedik az országos vasas képzőművészeti kiállítás, melyet október 19-től november 2-ig rendezünk meg a Nógrád megyei József Attila művelődési ház kiállító termelében.

Tóth Elemér

Őszi megyei könyvhét

A falvak életének immár hagyományos kulturális eseményét — az őszi megyei könyvhéteket — az idén október 15—december 24 között rendezik meg. Szeptember 23-ig, illetve október 3-ig mindenütt megalakulnak és megkezdik működésüket a megyei és a járási szervező bizottságok is. A falusi könyvtérjesztés, s ezen belül az őszi megyei könyvhétek megrendezése túlnő a földművelésvetkezeti mozgalom keretein, sikerében minden kulturális szerv érdekelt. A széleskörű összefogással megrendezésre kerülő akció a „könyvet minden falusi házába” jelszóval indul majd, s célja megszüntetni a falusi könyvtérjesztésben helyenként még föllelhető fehér foltokat. Az idén először az őszi megyei könyvhétek „hatáskörét” kiterjesztik a néphadsereg vidéki alakulataira is.

GYORSPOSTA * GYORSPOSTA GYORSPOSTA * GYORSPOSTA

Lesz vízvezeték a Kun utcában

Kiskundorozsmán a Kun utcában már több mint két hónapja nem lehet közlekedni az úttesten. A községi tanács megígérte, hogy a vizet a Kun utca azon épületeibe is bevezetik, melyekben eddig nem volt. Az érdekeltek lakók társadalmi munkában az árkokat már kiasták, a vízvezetékcsövek lefektetése azonban mindeközbeig nem kezdődött meg. Ez viszont már nem a lakók

A Kun utca lakói

Németh Imréné, a kiskundorozsmai községi tanács vtitkára e problémával kapcsolatban a következőket mondotta: A tanács a lakókkal valóban megállapodott abban, hogy a vizet bevezetik a Kun utcába. Az időpontot azonban nem beszéltek meg azért, mert a tanácsnak a Szentesi Víz- és Csatornaművek a túl sok előre bejelentett munka miatt nem adott pontos választ a munka megkezdésére. A lakók elharmarkodottan cselekedtek, amikor az első beszélgetés után mindjárt hozzákezdtek az árkok ásásához. A községi tanácsnak a Szentesi Víz- és Csatornaművek ígéretét tett, hogy hamarosan megkezdje a vízvezetékcsövek lefektetését.

Autóbuszbérlet — hosszúsággal

„A kislányom Szegeden ipari tanuló — írja szerkesztőségünknek panaszlevelében Csáki Józsefné kübekházi lakos. Autóbuszsal jár munkahelyére. Szeptember 3-án adta le bérleti igazolványát az autóbuszpályaudvar pénztáránál, ahol közölték vele, hogy szeptember 6-ra újítják meg. 13-án meg nem volt megújítva a bérlet, s azóta a kislányom mindennap érdeklődött, de hiába. Azóta egész jeggyel közlekedett Szegedre, s ez naponta 14 forint 80 fillérbe került.

Mint megtudtuk Kátal Ferencről, a 10-es AKÖV személyforgalmi osztályának vezetőjétől, Csákiné, illetve kislánya panaszára már nagy port vert fel a pályaudvari adminisztrációban. Az történt, hogy a 3-án megújításra leadott bérlet már másnap készen volt, csakhogy tévedésből nem a kübekházi, hanem a tiszasszigi vönalra érvényesítették, s aszerint került a poggyász pénztárba. A sokszoros reklamációra ezért nem találták meg a már megújított bérletet, csak szeptember 12-én, Kátal Ferenc közölte, hogy a hanyagságot elkövető dolgozót ezért felelősségre vonják. Szerkesztőségünk véleménye az, hogy a gondatlanságból eredő anyagi különbözet is megilletné Csákiné kislányát.

L. F.

Hány vagon kell egy tűzköszállítmálynak?

Még egyszer a dohányellátás zökkenőjéről

Lapunk szeptember 7-i számában „Cigaretta és kacska” címmel szóvá tettük, hogy több dohányboltban — főleg a külvárosban — és élelmiszerüzletben nem mindig lehet kapni Symphonia cigaretta, sőt esetenként ugyanilyen probléma volt a Kossuth és a Munkás cigarettaival is. E jelenséget akkor munkatársunknak Nagy László, a Magyar Dohányipar szegedi elosztójának vezetője azzal magyarázta, hogy rendkívül megnőtt a Symphonia cigaretta fogyasztása az utóbbi időben.

A fogyasztás nagymérvű megugrását bizonyítani látjuk a Szegedi Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat igazgatójának, dr. Kuti Árpádnak szóban forgó cikkünkre adott válasza is. A többi között írja, hogy ebből a cigarettafajtából 1965 harmadik negyedévében a keretszámuk 3 millió darab volt, az idén pedig a hasonló időszakban 5 millió darab, a pótkeretet együtt. További pótkeretet kértek, de elutasította őket a dohányipar. Eppen ezért, a cigarettafajtából az igényeknek mintegy 70 százalékát tudták csak kielégíteni a harmadik negyedévben, amelyből még hátra van két hét.

„Megrendeléseinket csak erősen csökkentve és a megállított túranapoktól eltérően szállítják, arra hívatkozva, hogy a dohánygyáraktól vagonhiány miatt nem érkeznek meg az áru. Ez a helyzet a Kossuth és a Munkás szivarka szállításánál is, és készleteink már kifogyóban vannak. A dohányipar szállítási nehézségeiről vállalatunkat semmilyen formában nem tájékoztatták. Mi hajlandók letünk volna az ellátás zavartalan biztosításáért saját szállításra is, ha problémájával a dohányipar időben jelentkezik. Probléma van a Budavári, az Opera és a Lánchíd szivarkák ellátásával is, tűzközből pedig pótkeretet kértünk, azonban ezt az ipar elutasította. A szeptember 9-i szállítási alkalmával dohányboltjainknak áruhiány miatt a felsorolt cikkekből egyáltalán

nem szállít a dohányipar. Hasonló a probléma a szegedi járás területén is” — írta a továbbiakban levelében dr. Kuti Árpád.

Ismételt válasza kértük Nagy Lászlót, a dohányelosztó vezetőjét. Elmondotta, hogy a hasonló időszakban tavaly sem volt zökkenőmentes a szállítás. A dohánygyárak most sem kapnak megfelelő vagonokat a MÁV-tól. A múlt hét csütörtökön fordult elő, hogy a szállításra kijelölt vagonokból csak egyet vettek át a debreceni dohánygyárban, mert a többiben beáztatott volna a szállítmány. Ezért pedig azt vonták volna felelősségre, aki a szállításra átvette a hibás vagonokat. Ilyen eset már előfordult.

— A késedelmes szállítás miatt — mondotta Nagy László — az akadályt jeleltettük levelében a Szegedi Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalatnak augusztus 17-én és szeptember 8-án. Első esetben a Felsővárosra és a Petőfitelepre menő áruszállítás késett több napot, a másik esetben pedig tíz szegedi dohánybolt szenvedett hiányt. A szeptember 9-re esedékes szállítást szeptember 12-én benyújtottuk le úgy, hogy egy 12 tonnás teherautót mi küldtünk el az áruért. Ezt lerakodni munkaerőt biztosított a Szegedi Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat is. Mint megtudtuk, a fo-

gyasztás ugrosszerű növekedése változatlanul fennáll Szegeden és a szegedi járásban. Tavaly júliusban 36 millió 700 ezer cigaretta fogyott el, ebben az évben, hasonló hónapban pedig 45 millió darab. Fogyasztás növekedése tehát nem új jelenség. Akkor viszont a dohányipar miért nem gondolt a szegedi fogyasztókra időben, ha a nyár végén, az ősz elején visszatérő problémát okoz a szükséges vagonpark biztosítása? Megítélésünk szerint ezen lehetne segíteni tehergépkocsik beállításával. Vihetnék vizs-

szta. Debrecenbe és a többi dohánygyárba a göngyölegget, és hoznák az árut. Csak a debreceni szállítás okoz problémát, onnan jön a legtöbb dohányáru, havonta 3—4 vagonnal.

A probléma végleges megoldása a dohányipar szállítási osztályára tartozik. A dohányelosztó vezetője ezen vajmi keveset tud segíteni. Arra sem tudott választ adni, hogy mit csináljanak most azok a dohányosok és háztartások, akiknek és ahol kifogyott az öngyűjtőből, a gázgyűjtőből a tűzkö. Ebből augusztusban egy kis szállítmány érkezett Szegedre, szeptember közepéig viszont egyetlen darab sem. Hát ez hogy lehet? Vagy az apró tűzkövek is akkora vagonparkot igényelnének, mint a dohányáruk?

Téli cipővásár előtt

A cipőkereskedelem őszi-téli felkészülése jónak ígérkezik. Az ősszel húsz százalékkal több férfi magasszárú és bundacipő kerül forgalomba. Rövidesen tömegével jelennek meg az üzletokban a legdivatosabb, kissé gömbölyített orrú férficipők.

Növelték a magasszárú, vulkanizált talpú női cipők mennyiségét is, s az elsősorban vidéken keresett posztószáras cipőkből sem lesz hiány. Várhatóan kielégítik az igényeket a bőr- és műbőr

felsőrésű női bundacipőkből is. A csizma változatlanul nagy divat. A tavalyi hibákat kijavították. Megszüntették például a műbőr-csizmák orrának felkunkorodását, kéregferdülését, több típust készítenek húzózárral, vagy gumibetéttel. Az idén mintegy 50 százalékkal több bőr és műbőr női csizma kerül forgalomba, főleg az olcsóbb típusokból. A választék ezenkívül többtízezer pár, betétcipő nélkül hordható, prémszegélyes import gumicsizmával is kiegészül.

Közületek, magánosok figyelem!

Faforgács és hánchulladék

száraz állapotban kazán, katlan tüzelésre alkalmas, díjmentesen elhordható. Göngyöléglátó Vállalat, Szeged. (volt Szilvânia fa-telep) S. 97332.

Az EM Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat

azonnali belépéssel

alkalmaz vasbetonszerelő szakmunkásokat, betanított munkásokat, Szegeden lakó vagy munkásszálláson elhelyezhető gépkocsit, valamint vagonrakodókat, kubikos brigádokat, építőipari segédmunkásokat. Jelentkezés: Szeged, Bocskai u. 10—12. Munkaerőgazdálkodás. S. 96 956

Televízió, rádió és háztartási gép

EXPRESSZ javítószolgálat

Hibabejelentés a 34-12 telefonon

Tv- és háztartási-gép-szerviz Szeged, Lenin krt. 58. x K